

**Zápis zo stretnutia predsedov výborov pre hospodárske
záležitosti parlamentov členských štátov Európskej únie
na tému energetickej únie**

Odbor pre európske záležitosti Kancelárie Národnej rady SR

PANEL 1

Stav energetickej únie

Predsedníčka Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti,

Jana Kiššová

Po privítaní hostí a ich bližšom oboznámení s rekonštruovanými priestormi Bratislavského hradu, v ktorých sa konferencia konala, predsedníčka Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti Jana Kiššová predniesla otvárací príspevok. Poukázala v ňom na zložitú situáciu, ktorej Európska únia čelí tak v sociálnej, humánnej, politickej ako aj ekonomickej rovine. Napriek tomu vyjadrila presvedčenie, že sa Európska únia musí naďalej opierať o ľudské práva, demokraciu, humánne hodnoty a ochranu súkromného vlastníctva.

V príspevku ďalej vyzdvihla význam slobodných trhových síl spojených s rozumnou reguláciou. Ako ilustrovala na príklade diametrálnych rozdielov v cenách za energiu medzi Európskou úniou a jej konkurentmi, predovšetkým Japonskom a USA, práve rozumná regulácia ostáva veľkou výzvou, na ktorú musí Európska únia efektívne reagovať. Aj z tohto dôvodu podčiarkla dôležitosť projektu energetickej únie, ktorý svojim zameraním sa na nižšie ceny energií, energetickú bezpečnosť a ekologickú dimenziu, hrá v udržateľnom rozvoji a napredovaní Európskej únie jednu z kľúčových úloh.

Vo svojom príspevku sa Jana Kiššová vyslovila za intenzívnejšie zameranie sa na spotrebiteľa úzko prepojené s úsilím o ekologickejšiu verejnú dopravu či vyššiu energetickú efektívnosť v oblasti budov. Pripomenula, že úspech spomínaných snáh závisí od jasnej podpory výskumu, ktorá je tiež jedným z hlavných východísk pre boj proti energetickej chudobe.

Jana Kiššová na záver zdôraznila, že ak chce energetická únia prispieť k zvýšeniu dôvery Európskej únie, musí byť predovšetkým projektom občanov.

Podpredseda Európskej komisie, komisár pre energetickú úniu,

Maroš Šefčovič

Na úvod svojho vystúpenia Maroš Šefčovič poukázal na cestu, ktorú Slovensko prešlo od krajiny za železnou oponou ku krajine predsedajúcej Rade Európskej únie. Podobne aj Dunaj kedysi symbolizujúci rozdelenie, je dnes, podľa neho, symbolom zjednotenia a spolupráce.

Za viac než ďalší symbol posilňujúci európsku rodinu Maroš Šefčovič označil energetickú úniu, pričom vysoko ocenil skvelé načasovanie konferencie, ktoré umožnilo predstaviť najaktuálnejší balík opatrení Komisie, známy ako „Čistá energia pre všetkých Európanov.“ Podľa Maroša Šefčoviča sa Komisia už poučila, že opatrenia treba vnímať komplexne a preto, hoci energetická únia vo svojom názve obsahuje slovo „energetická“, predkladaný balík je aj o modernizácii hospodárstva. Komisia sa v rámci neho snaží tiež zosúladiť svoje návrhy s inými

oblasťami, ako napr. s digitalizáciou trhu, úniou kapitálových trhov, či Európskym fondom pre strategické investície.

Súčasťou nového balíka je legislatíva zameriavajúca sa na efektívnosť, obnoviteľné zdroje energie, koncepciu trhu s elektrickou energiou, bezpečnosť dodávok elektriny a pravidiel riadenia a spravovania energetickej únie. Okrem nej Komisia navrhuje novú podobu ekodizajnu, ako aj stratégiu prepojenej a automatizovanej mobility. Od návrhov si Maroš Šefčovič sľubuje výrazný pokrok v zvýšení energetickej bezpečnosti, väčšiu transparentnosť pri medzinárodných dohodách, nové spôsoby dovozu a využitia LNG, ktorý poslúži ako dobrý doplnok tradičných zdrojov.

Balík reflektuje 3 kľúčové ciele Európskej únie v energetike: a) bezpečnosť dodávok, b) konkurencieschopnosť a c) udržateľnosť. Ďalší cieľ balíčka – zvýšiť energetickú efektívnosť do roku 2030 o 30%, má európskemu hospodárstvu pomôcť dosiahnuť benefity vo výške 70 mld. Eur a vytvoriť 400 000 nových pracovných miest. Komisia zavádza tiež princíp dynamickej cenotvorby, zvyšuje podporu ekologickým dopravným prostriedkom, spotrebiteľovi vychádza v ústrety ohľadom jeho informovanosti a ochrany. V balíku zároveň predstavuje opatrenia, ktoré povedú k prehľadnejším a zrozumiteľnejším faktúram, rozsiahlejšej inštalácii inteligentných meračov, zjednodušenému prechodu k inému dodávateľovi, redukcii administratívnych prekážok a, v konečnom dôsledku, aj k redukcii energetickej chudoby.

Podľa Maroša Šefčoviča sa v blízkej budúcnosti treba viac zameriavať na implementáciu opatrení, vedúcich k férovej, sociálnej a spravodlivej energetickej transformácii. Pri pohľade na poplatky niektorých členských štátov Európskej únie za energiu, ktoré predstavujú až 60% konečného účtu, pri pohľade na nárast cien a to aj napriek významnému poklesu ropy za uplynulé dva roky, je potreba ráznejších a konkrétnejších krokov nevyhnutná. Rezervy, ako uviedol Maroš Šefčovič, existujú v národných energetických plánoch, využívaní zrejých, nákladovo efektívnych technológií a v znižovaní cenovej regulácie (avšak s ohľadom na zraniteľných spotrebiteľov), ktorej dnešná úroveň odrádza nových hráčov na trhu a blokuje tak konkurenciu.

Komisár vo svojom príspevku vyjadril podporu výskumu a ambicióznejšiemu využívaniu investičných platforiem, akým je napríklad iniciatíva Komisie „Inteligentné financovanie pre inteligentné budovy“, ktorá má v danej oblasti vygenerovať 10 mld. Eur verejných a súkromných prostriedkov.

V kontexte výsledkov prezidentských volieb v USA sa komisár s uspokojením vyjadril o načasovaní v postupe parížskej agendy a vyzdvihol vysokú podporu, akú jej svojimi podpismi a ratifikáciou preukázali zmluvné strany Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy. Poznamenal však, že členské štáty Európskej únie by sa mali naďalej intenzívne zamýšľať nad spôsobmi znižovania emisií skleníkových plynov a to predovšetkým v oblasti poľnohospodárstva a dopravy.

Na záver Maroš Šefčovič vyjadril presvedčenie, že v čase, keď Európska únia prechádza zložitým obdobím, potrebujeme projekty, ktoré dokážu občanov oslovit' a byť im užitočné. Energetickej únii sa to zatiaľ darí a treba naďalej pokračovať v jej spoločnom rozvíjaní.

**Štátny tajomník Ministerstva hospodárstva SR,
Rastislav Chovanec**

Rastislav Chovanec vyzdvihol význam podujatia a vyjadril presvedčenie o jeho prínose pre projekt energetickej únie. V jej centre, ako podotkol, musí vždy stáť občan. Práve s ohľadom na neho je potrebné optimálne nastavenie cieľov a ich pridanej hodnoty a to predovšetkým v rámci zachovania rovnováhy medzi kúpyschopnosťou obyvateľstva a ambíciami projektu.

Ten dnes občanovi dovoľuje aktívnejšie participovať v otázkach využívania energií, s čím súvisí i pozitívna motivácia vedúca k redukcii cien. Pomáha odstraňovať bariéry medzi štátmi, stabilizovať dodávky energií a posilňovať energetickú bezpečnosť. Štátny tajomník tiež podčiarkol význam niektorých nových, Komisiou predložených návrhov pre ich podporu využívania cezhraničných dodávok plynu prostredníctvom mechanizmu solidarity, transparentnosti v medzinárodných dohodách, legislatívnej kompatibility medzi Európskou úniou a tretími krajinami ako aj pre ich podporu prehľadnejšieho a zrozumiteľnejšieho energetického označovania výrobkov.

Poukázal tiež na dôležitosť smerníc, ktorých cieľom je zvýšiť energetickú efektívnosť, poskytnúť spotrebiteľom lepší prehľad o cenách a pomôcť im znížiť energetickú spotrebu. Postavenie spotrebiteľov sa podľa jeho slov posilňuje aj vďaka novému dizajnu trhu, vďaka ktorému sa doň môžu občania lepšie zapájať.

Rastislav Chovanec ďalej priblížil akčný plán MH SR „Smart energy“ podporujúci kroky Európskej únie na národnej úrovni. Hovoriac o národných úrovniach pripomenul snahu SK PRES sústrediť sa na riešenia potrebné pre všetky členské štáty Európskej únie ako aj pre Európsku úniu ako celok zároveň. V rámci tohto prístupu sú podľa neho nevyhnutné vzájomné počúvanie a otvorená diskusia. Súvisí s ním aj potreba plne reflektovať odlišnú situáciu v rôznych štátoch a akceptovať právo na ich vlastný energetický mix.

**Predseda Výboru Európskeho parlamentu pre priemysel,
výskum a energetiku, Jerzy Buzek**

Komplexný a podrobný príspevok Maroša Šefčoviča stál, ako uviedol Jerzy Buzek, za jeho stručnejším vystúpením. Osobitne v ňom podčiarkol skutočnosť, že Európska únia svojou politikou vedie k štrukturálnym zmenám energetického trhu, ktorý je pôvodne postavený na obrovských elektrárňach. Marošovi Šefčovičovi poďakoval za prácu na najväčšom energetickom balíku v priestore dnešnej Európskej únie za posledných päťdesiat rokov.

Pri otázkach týkajúcich sa čistej energie viac krát pripomenul potrebu vnímať ich v širšom kontexte a vidieť za nimi aj konkrétne a ľuďom veľmi blízke problémy. Aj týmto smerom je možné dostať sa k úvahám o čistote ovzdušia, pracovného prostredia a zdravia, no zároveň tiež k úvahám o opodstatnenosti podpory niektorých nových technológií, akými je napríklad produkcia energie z biomasy, ktorá, podľa Jerzyho Buzeka, môže byť pre zdravie niekedy nebezpečnejšia než využívanie uhlia.

Pre dosiahnuté výsledky z pohľadu budúcej konkurencieschopnosti ekonomík a MSP rečník vo svojom vstupe vyzdvihol nariadenie o Európskom systéme obchodovania s emisiami. Podčiarkol tiež význam jednotného energetického trhu ako piliera novej éry európskej solidarity. V rámci neho za jednu z hlavných priorít označil zvyšovanie energetickej bezpečnosti, čomu má napomôcť využívanie všetkých dostupných vlastných zdrojov členských štátov plne zodpovedajúcich za svoj vlastný energetický mix.

O novom balíku Komisie sa vyjadril ako o zásadnom začiatku legislatívneho procesu v tomto smere a ubezpečil prítomných, že aj Európsky parlament ho chápe rovnako a zároveň si uvedomuje kľúčovú úlohu, akú energetika zohráva pre hospodárstvo. Ako uviedol, o to viac ho teší, že v prípade spoločnej energetickej politiky cítiť veľmi silnú a jednotnú podporu občanov a politikov.

Na záver svojho príspevku vyzval prítomných, aby sa snažili občanom ukázať, že všetci môžeme napredovať a byť úspešní.

Predsedníčka Výboru pre európske záležitosti lotyšského parlamentu, Lolita Čigāne

Pre Lolitu Čigāne, ako uviedla, mala účasť na konferencii aj symbolický charakter. Lotyšské predsedníctvo totiž projekt energetickej únie spúšťalo. Vo svojom príspevku vyjadrila spokojnosť s jeho napredovaním a podotkla, že téma energetickej únie sa na rozdiel od väčšiny iných európskych tém teší osobitne veľkej a jednomyseľnej podpore.

Upozornila však aj na veľké rezervy európskej energetiky, akými sú napríklad vysoké ceny energií v porovnaní s konkurenčnými hospodárstvami, vyjadrila pochybnosti o dostatočnom zapojení národných parlamentov do projektu energetickej únie a varovala pred projektom Nord Stream 2.

Podľa nej má tento projekt ruskej spoločnosti Gazprom vysoký potenciál rozdeliť krajiny Európskej únie a ohroziť ambície Komisie. Prítomných informovala o ťažkostiach, ktorým Lotyšsko čelilo v súvislosti so silným lobistickým tlakom Gazpromu a vyjadrila nádej na skoré schválenie navrhovaného energetického balíka Komisie. Podľa Lolity Čigāne takýto krok pomôže pri implementácii politik vedúcich k väčšej úrovni bezpečnosti a suverenity.

Diskusia

V nasledujúcej diskusii účastníci konferencie predovšetkým potvrdili opodstatnenosť opatrení smerujúcich k posilneniu energetickej bezpečnosti a štátnej suverenity. Poukázali na potrebu udržiavania rovnováhy medzi napĺňaním ambícií projektu energetickej únie a cenami za energiu – zvlášť s ohľadom pre veľkú skupinu občanov ohrozených energetickou chudobou. Vyzvali na ďalší rozvoj energetickej prepojenia, ktorý by viedol k úplnej eliminácii tzv. energetických ostrovov. Viackrát poukázali na potenciál LNG pre Európsku úniu.

PANEL 2

Integrovaný prístup k výskumu a inováciám

Pre náhle zdravotné komplikácie ospravedlnil **moderátor druhého panela, poslanec NR SR Karol Galek**, rektora Slovenskej technickej univerzity **Roberta Redhammera** a predsedu Výboru rumunského parlamentu pre dopravu a energetiku, **Petru Ehegartnera**. V druhej časti konferencie tak s príspevkom vystúpili dvaja rečníci.

Generálny riaditeľ Európskej komisie pre výskum a inovácie, András Siegler

András Siegler úvodom pripomenul vyhlásenie predsedu Komisie J.C. Junckera, podľa ktorého by Európa mala byť vo využívaní obnoviteľných energií svetovým lídrom. Uviedol, že udržanie tohto postavenia priamo úmerne závisí od dosahovaných pokrokov v piatich vzájomne prepojených dimenziách tak, ako ich určila Komisia.¹ Zároveň poukázal na potrebu investičných stimulov a zlepšenia schopnosti zdieľať riziká v oblasti výskumu.

Vyslovil presvedčenie, že na výskum a inovácie je užitočné pozeráť sa z rôznych uhlov. Takto ich možno napríklad vnímať ako hnacie sily pre energetickú efektívnosť, líderstvo Európskej únie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a spravodlivú ponuku pre spotrebiteľa. Pri pohľade na výskum a inovácie v oblasti čistej energie v nich zase vidieť sily znásobujúce pákový efekt. Je tomu tak predovšetkým pri nastavovaní silných a stabilných stimulov (politika a regulácia), zmierňovaní rizika pri netestovaných technológiách a riešení (kumulácia súkromných investícií) a posúvaní hraníc vedy a inovácií (verejné zdroje).

Pri udržiavaní prvenstva musí Európska únia, podľa Andrása Sieglera, brať do úvahy niekoľko kľúčových faktov – medzi nimi asi 44% spotrebu celkovej energie budovami, čo si vyžaduje zameranie sa na dekarbonizáciu primárne v tejto oblasti. Ďalej tiež skutočnosť, že otázku uskladňovania energie nemožno zúžiť len na batérie a predpokladaný nárast emisií produkovaných odvetvím dopravy.

Ohľadom Junkerovho cieľa veľmi pozitívne hodnotil úlohu SET plánu, ktorý je momentálne hlavným nástrojom na implementovanie 5. piliera Energetickej únie a ktorý stanovil 10 hlavných aktivít pre výskum a inovácie. Urýchlenú energetickú transformáciu sa zase podľa jeho slov najefektívnejšie podarí dosiahnuť prostredníctvom úsilia koncentrovaného do šiestich výskumných a inovačných priorít, ktorými sú a) udržiavanie líderstva v oblasti obnoviteľných zdrojov, b) inteligentné energetické systémy v centre pozornosti ktorých stojí spotrebiteľ, c) energetická efektívnosť, d) udržateľná doprava, e) zachytávanie a uskladňovanie skleníkových plynov a ich prípadné spracovávanie, f) jadrová bezpečnosť.

¹ Energetická bezpečnosť, solidarita a dôvera, vnútorný trh s energiou, energetická efektívnosť ako príspevok k optimalizácii spotreby energie, dekarbonizácia hospodárstva a výskum a vývoj

Upozornil na existenciu inovačných misií (zdvojnásobenie investícií do čistých energií napríklad ohlásil B. Gates), na krajiny prejavujúce záujem o užšiu spoluprácu v rôznych dimenziách ako napr. India, Francúzsko, USA, Kanada, Mexiko, či Spojené kráľovstvo, ako aj na význam legislatívnych návrhov Komisie týkajúcich sa financovania a zvládania rizík.

**Predseda Európskej aliancie pre výskum v energetike (EERA),
Hervé Bernard**

Európska aliancia pre výskum v energetike je, ako informoval jej predseda, chrbtovou kosťou plánu SET. Združuje 175 špičkových organizácií z Európy a 17 európskych výskumných programov zameriavajúcich sa na oblasti materiálov, technológií a systémov. Z 90% participuje na 7. rámcovom programe, podporuje vznik výskumných aliancií na národnej úrovni. Jej úlohou je implementovať plány, koordinovať činnosť vedeckej obce, s cieľom vyhnúť sa duplicitě a podporovať mobilitu výskumníkov.

V oblasti materiálov sa EERA zameriava na výskum využiteľný pre energetické procesy vyžadujúce si extrémne vysoké teploty, pre skladovanie solárnej energie, či pre jadrovú energiu. Pri technológiách svoju pozornosť zameriava na bioenergiu, palivové články, geotermické technológie, využívanie energie z oceánov, bridlíc, slnka a na skladovanie a zachytávanie uhlíka (kde sa snaží o prelom v jeho využití). Systémy sú pre EERA oblasťou, kde predovšetkým skúma možnosti ich integrácie a využitie v budovách, inteligentných mestách, či v rámci priemyselných procesov.

Podľa Hervé Bernarda sa EERA popri realizácii SET plánu a koordinácii európskeho výskumu a vývoja snaží vybudovať dôveru medzi vedcami v aliancii, zdieľať infraštruktúru a posilniť výskumné kapacity. Predovšetkým sa však snaží o dosiahnutie čo najvyššej úrovne výskumu - o aplikovaný výskum. Ako uviedol Hervé Bernard, aliancia má ešte pred sebou dlhý kus cesty. Je však hrdý na jej dosiahnuté výsledky a vysoko kvalitných pracovníkov.

Diskusia

V diskusii o integrovanom prístupe k výskumu a inováciám účastníci konferencie poukázali najmä na problém financovania. Neustále klesá objem súkromných investícií do výskumu a vývoja. V tomto smere vyslovili úvahy nad podnikateľskými modelmi, ktoré budú schopné odpovedať na potreby nových technológií, nových spôsobov výroby a distribúcie energie. Spomenuli programy Komisie NER 300, NER 400, Európsky fond pre strategické investície (EFSD) či možnosť vyššieho pokrytia rizík zárukami EIB. Venovali sa tiež potenciálu biomasy, ktorú označili za zložitú otázku. Predmetom diskusie bola aj potreba rozvíjania programov pre mobilitu študentov a vedcov v oblasti energetiky (napr. Erasmus+, Marie Curie).

PANEL 3

Budúce inteligentné energetické systémy so zameraním na spotrebiteľa

Generálna riaditeľka Európskej komisie pre zdravie a spotrebiteľa, Carina Törnblom

Carina Törnblom vyjadrila radosť z konferencie a ducha spolupráce, v ktorom sa niesla. Podobný, podľa nej, vládne aj v Komisii medzi jej príslušnými pracovnými skupinami zameranými na ochranu spotrebiteľa v energetickej oblasti.

Referovala o postupoch, ktoré v Komisii v prospech spotrebiteľa prijímajú. Týkajú sa napríklad zrozumiteľnosti účtov, jednoduchšej zmeny dodávateľov, či nastavenia systému spotreby energie tak, aby spotrebiteľ mal možnosť reagovať na svoje potreby vtedy, keď je energia lacnejšia. Podotkla, že sa treba starať o všetkých spotrebiteľov bez rozdielu a v tomto ohľade naozaj pre každého platí, že najlacnejší kW je ten, ktorý sa nespotrebuje.

Ako spomenula, pri inteligentných meračoch existovali rôzne obavy zo strany spotrebiteľov týkajúce sa predovšetkým ochrany osobných údajov. Dnes, aj vďaka zimmému balíku Komisie, sa veci posúvajú smerom k lepšiemu.

Výkonná riaditeľka Koalície pre inteligentný energetický dopyt (SEDC), Frauke Thies

Nakoľko sa výsledky dosiahnuté v rámci výskumu a inovácií, podľa Frauke Thies, viditeľne premietajú do zvyšujúcej sa konkurencieschopnosti Európskej únie, treba túto oblasť ďalej podporovať a rozvíjať. Ako zároveň dodala, tieto výsledky ešte nemusia automaticky viesť k zlepšeniu postavenia spotrebiteľov – táto otázka by sa mala riešiť špecificky. Pokiaľ k tomu dôjde, spotrebiteľ bude môcť energiu vyrábať bez väčších problémov, či ju dokonca aj predávať. Presne týmto smerom už vedie rozvoj automatizačných technológií v niektorých krajinách ako napríklad v USA alebo aj v Belgicku.

Pri otázke zapájania spotrebiteľa do sietí bude, podľa Frauke Thies, potrebné brať do úvahy nie len štandardizáciu v oblasti efektivity budov, ale tiež sietí samotných. Popri existujúcej flexibilitate sa ďalej pravdepodobne ako dôležité ukáže zavedenie dynamického modelu cenotvorby a liberálnejšie otváranie trhov. Takéto opatrenia povedú k zrušeniu stropov a taríf narúšajúcich trh a priblížia ceny reálnym hodnotám.

Odborný riaditeľ Európskej priemyselnej skupiny pre inteligentné merače (ESMIG), Willem Strabbing

Willem Strabbing svoj príspevok venoval predovšetkým inteligentným meračom energie. V rámci zámeru pokryť domácnosti do roku 2020 Komisia zredukovala svoj odhad z pôvodných 80% na 72%, čo, podľa Willema Strabbinga, stále možno považovať za celkom uspokojivé číslo. Na základe výskumu, na ktorom sa osobne podieľal uviedol, že v prípade existujúcej priamej spätnej väzby na spotrebiteľa možno ušetriť až 7-11% elektriny. Nižšie ceny však nie sú jediným prvkom dopytu. Inteligentné merače musia vedieť zabezpečiť aj ochranu osobných údajov a istý komfort pri ich využívaní.

Ohľadom ochrany osobných údajov sa od spotrebiteľa vyžaduje súhlas na prístup k nim treťou stranou, pri garancii jeho plnej kontroly. Willem Strabbing nepochybuje, že s liberalizáciou trhu dôjde k rozšíreniu licencií na inštaláciu a prevádzku inteligentných meračov. Z uvedeného dôvodu bude treba k otázke osobných údajov pristupovať dôsledne a zodpovedne, čo si vyžiada pokrok v otázke bezpečnostnej certifikácie.

V tejto rovine, rovnako ako aj pri zvyšovaní úrovne pohodlia, kde sa pracuje na čo najautomatizovanejších zariadeniach, vidí Willem Strabbing sľubné pokroky.

Spoluzakladateľ spoločnosti GreenWay, Peter Badík

Peter Badík začal prezentáciu citátom výkonnej riaditeľky General Motors, Mary Barra, podľa ktorej majú automobilový priemysel čakať v nasledujúcich desiatich rokoch väčšie zmeny, než za celé posledné polstoročie. Následne predstavil svoju spoločnosť Greenway - prezentoval mapy osadenia nabíjajúcich staníc, vysvetlil kritériá pre ich inštaláciu a prítomných tiež oboznámil s aplikáciou na ich vyhľadávanie.

Druhá spoločnosť, ktorú pán Badík založil, sa, podľa jeho slov, zaoberá ekologickou dopravou so zameraním na nákladné vozidlá. Reaguje tak na rozvoj dodávacích služieb ako aj skutočnosť, že premena nákladných automobilov na ekologické má omnoho väčší efekt, než je tomu pri osobných autách.

Podľa rečníka by politici mali v oveľa väčšom meradle podporovať ekologickú dopravu a to aj vzhľadom na dosiahnutú technologickú úroveň, za ktorou politická a administratívna pripravenosť zaostáva.

Riaditeľ spoločnosti TECO, a.s., Jaromír Klaban

Na začiatku svojej prezentácie sa riaditeľ spoločnosti TECO, a.s. venoval problematike budovania inteligentných sietí „zdola“, v ktorej významnú úlohu hrajú virtuálne dátové úložiská. Pripomenul, že napriek významnému pokroku je treba o „Smart Grid“ ešte stále hovoriť ako o ciele.

Nasledovne predstavil svoju firmu Teco, a.s., jej produkty a služby. Medzi nimi venoval hlavnú pozornosť integrovanému systému pre podporu a riadenie inteligentného domu, Foxtrot. Systém dokáže ovládať svetelnosť, teplo, chladenie, elektromobil, solárne panely, batérie... - jeho záber je skutočne rozsiahly a to i geograficky, ako demonštroval na príkladoch využívania Foxtrotu spotrebiteľmi z rôznych, nielen európskych krajín.

Diskusia

V diskusii najčastejšie rezonovala otázka cien energií. Opatrenia vedúce k ich znižovaniu označili diskutujúci za nedostatočné. Súčasný stav niektorí pripísali slabej trhovej liberalizácii, niektorí absencii rozumnej regulácie, iní stále nízkej politickej podpore novým technológiám, prípadne problematickej realizácii politických zámerov v praxi. Všetci však vyjadrili znepokojenie nad vysokým počtom občanov Európskej únie, ktorí majú problém s uhrádzaním faktúr. Zhodli sa, že v energetike sa musia podporovať opatrenia, ktoré vedia pomôcť spotrebiteľom bez ohľadu na ich sociálny status.